

Szczegółowe zasady prowadzenia auditów gospodarki leśnej i weryfikacji łańcucha dostaw w Polskim Systemie Certyfikacji Leśnictwa PEFC	Aktualizacja styczeń 2011	Polski System Certyfikacji Leśnictwa PEFC <i>Dokument nr 2 luty 2005</i>
--	---------------------------	--

**Szczegółowe zasady prowadzenia auditów gospodarki leśnej
i weryfikacji łańcucha dostaw w Polskim Systemie
Certyfikacji Leśnictwa PEFC**

**Rada PEFC Polska
Warszawa, 18.02.2005**

SPIS TREŚCI

1.	WSTĘP.....	3
2.	ZAKRES	3
3.	PROCEDURA CERTYFIKACJI.....	3
4.	WNIOSEK O CERTYFIKACJĘ.....	3
5.	PRZYGOTOWANIE DO AUDITU	4
5.1.	Przegląd dokumentacji	4
5.2.	Plan oceny	4
5.3.	Zespół auditorów.....	5
6.	AUDIT CERTYFIKACYJNY	6
6.1.	Zakres auditu	6
7.2	Etapy auditu.....	6
7.3.	Przegląd dokumentacji (Raport o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej).....	7
7.	RAPORT Z AUDITU	8
8.	DECYZJA O CERTYFIKACJI	8
9.	DZIAŁANIA W NADZORZE I PONOWNA CERTYFIKACJA.....	8
10.	WYMAGANIA KWALIFIKACYJNE DLA AUDITORÓW	9
11.1	Certyfikacja gospodarki leśnej	9
11.1.1.	Auditorzy.....	9
11.1.2	Kierownik zespołu auditorów	10
11.2	Weryfikacja łańcucha dostaw.....	10
11.	KRYTERIA KWALIFIKACYJNE JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH	11

1. WSTĘP

Certyfikacja gospodarki leśnej wynika z potrzeby wiarygodnego potwierdzenia, że prowadzona gospodarka leśna jest zgodna z kryteriami trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej, określonymi w odpowiednich dokumentach niniejszego systemu.

Zasady auditów zostały zaprojektowane w celu wyszczególnienia zawartości i sposobów kontroli gospodarki leśnej, których efektem ma być wydanie certyfikatu w ramach Polskiego Systemu Certyfikacji Leśnictwa PEFC oraz ułatwienie wzajemnego uznania zgodności z innymi systemami certyfikacji leśnictwa.

2. ZAKRES

W niniejszym dokumencie ustanowiono generalne zasady i procedury związane z planowaniem oceny i oceną gospodarki leśnej w obrębie Polskiego Systemu Certyfikacji Leśnictwa PEFC, w celu ustalenia zgodności systemu gospodarki leśnej z kryteriami trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów. Dokument zawiera również wymagania kwalifikacyjne dla auditorów i jednostek certyfikujących. Procedury auditów oparte są przede wszystkim na wymaganiach ogólnych zawartych w normach PN-EN ISO/IEC 17021⁽¹⁾, PN-EN 45011⁽²⁾, PN-EN ISO 19011⁽³⁾.

3. PROCEDURA CERTYFIKACJI

Na podstawowe elementy procesu certyfikacji gospodarki leśnej składają się:

- a) Wniosek o certyfikację
- b) Przygotowanie do auditu
- c) Audit certyfikacyjny (dwuetapowy)
- d) Decyzja o certyfikacji
- e) Audyty w nadzorze i audit dla ponownej certyfikacji

4. WNIOSEK O CERTYFIKACJĘ

Proces certyfikacji rozpoczyna się na podstawie wniosku o certyfikację, przekazanego jednostce certyfikującej przez wnioskodawcę lub upoważnionego reprezentanta wnioskodawcy.

Wnioskodawca o certyfikację musi dostarczyć jednostce certyfikującej:

- a) ogólną informację o wnioskodawcy (forma prawna, nazwa i adres);

- b) upoważnienie do wnioskowania o certyfikację (w przypadku wnioskowania o certyfikację regionalną, zgodę otrzymaną od właścicieli lasu reprezentujących ponad 50% powierzchni regionu - w takim przypadku certyfikatem będą mogli posługiwać się wyłącznie właściciele lasów, zgłoszeni we wniosku);
- c) listę właścicieli uczestniczących w certyfikacji regionalnej, łącznie z ich zobowiązaniem do wypełnienia kryteriów certyfikacji;
- d) określenie rodzaju i zakresu certyfikacji (certyfikacja łańcucha dostaw, gospodarki leśnej, grupowa, indywidualna itp.);
- e) Raport o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej, łącznie z informacjami niezbędnymi do weryfikacji i oceny spełniania kryteriów trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów (tylko w przypadku certyfikacji gospodarki leśnej).

Szczegółowe informacje, dotyczące wniosku o certyfikację, zawarte zostały w dokumencie nr 3.

5. PRZYGOTOWANIE DO AUDITU

5.1. Przegląd dokumentacji

Przed rozpoczęciem oceny, jednostka certyfikująca dokonuje przeglądu wniosku, uwzględniając następujące elementy:

- a) czy informacje zawarte we wniosku są podane w sposób jasny, udokumentowany i zrozumiały;
- b) czy wszystkie sprawy wymagające wyjaśnienia pomiędzy jednostką certyfikującą a wnioskodawcą zostały rozwiązane;
- c) czy certyfikacja może zostać wykonana przez jednostkę certyfikującą we wnioskowanym zakresie.

5.2. Plan oceny

Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do przygotowania planu przeprowadzenia oceny w celu umożliwienia dokonania koniecznych pomiarów i ustaleń.

Za opracowanie planu oceny odpowiedzialny jest auditor wiodący.

Plan oceny powinien uwzględniać prawne uwarunkowania prowadzenia gospodarki leśnej. Zakres oceny powinien być dostosowany do wielkości i rodzaju właściciela (prawo polskie nakłada różne obowiązki oraz określa różną szczegółowość i zakres danych, na podstawie których prowadzi się gospodarkę leśną w lasach prywatnych i państwowych).

Plan oceny powinien zawierać:

- a) cele i zakres oceny;

- b) określenie organizacyjnych i funkcjonalnych jednostek wnioskodawcy odpowiedzialnych za spełnianie kryteriów i zebranie danych podczas dokonywania oceny bezpośrednio na miejscu;
- c) ocenę kontroli wewnętrznej indywidualnych właścicieli uczestniczących w certyfikacji i wypełnienia związanych z nią działań zapobiegawczych i naprawczych;
- d) określenie kryteriów i elementów trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz źródeł danych, które będą weryfikowane na miejscu;
- e) określenie dokumentacji podstawowej;
- f) przewidywany czas trwania głównych działań oceniających;
- g) czas i miejsca przeprowadzania auditu;
- h) wyszczególnienie członków zespołu przeprowadzającego audit;
- i) harmonogram spotkań przeprowadzanych z reprezentantami wnioskodawcy;
- j) wymagania związane z poufnością;
- k) zawartość, strukturę i listę wysyłkową raportu;
- l) orientacyjny czas trwania auditu.

Auditor wiodący przedstawia plan oceny zespołowi auditorów oraz przekazuje do wiadomości wnioskodawcy.

Wszelkie zastrzeżenia dotyczące planu oceny, wnioskodawca zgłasza do auditora wiodącego. Rozpatrywane są one przy udziale wnioskodawcy oraz auditora wiodącego przed rozpoczęciem auditu. Ewentualne zmiany w planie oceny muszą zostać zatwierdzone przez wnioskodawcę i jednostkę certyfikującą przed rozpoczęciem auditu certyfikującego.

5.3. Zespół auditorów

Jednostka certyfikująca:

- a) proponuje, a w przypadku braku zastrzeżeń wnioskodawcy, mianuje odpowiedni zespół auditorów składający się z ekspertów w branży, w której przeprowadzana jest ocena;
- b) mianuje kierownika zespołu audytorów (audytora wiodącego);
- c) przekazuje zespołowi auditorów dokumentację niezbędną do oceny spełniania kryteriów trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów.
- d) zespół auditorów musi dysponować niezbędnymi kompetencjami i wiedzą w zakresie przeprowadzanej certyfikacji (certyfikacja gospodarki leśnej, certyfikacja łańcucha dostaw). W skład zespołu mogą wchodzić eksperci techniczni pełniący funkcje doradcze. Kryteria kwalifikacyjne dla auditorów Polskiego Systemu Certyfikacji Leśnictwa określone są w punkcie 10 niniejszego dokumentu.

Wnioskodawca musi być poinformowany o składzie zespołu audytorów oraz o funkcjach w zespole, a zespół musi składać się ze specjalistów odpowiednich do przeprowadzenia całego zakresu auditu.

Auditor wiodący dokonuje przeglądu Raportu o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej. W czasie tej czynności zbierane są wszystkie wymagane, istotnie związane z wnioskiem informacje na temat wnioskodawcy i warunków prowadzenia gospodarki leśnej w celu

poznania organizacji i jednostek odpowiedzialnych za wypełnianie kryteriów i wskaźników trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów podczas oceny przeprowadzanej na miejscu.

6. AUDIT CERTYFIKACYJNY

6.1. Zakres auditu

Przedmiot i zakres auditu są zdefiniowane przez jednostkę certyfikującą w sposób umożliwiający realizację celu auditu.

Celem auditu jest ocena informacji zebranych przez wnioskodawcę i dowodów uzyskanych podczas auditu na to, że gospodarka leśna na danym obszarze jest prowadzona w sposób spełniający kryteria trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów.

W celu obniżenia kosztów i eliminacji możliwości manipulacji danymi i dowodami podczas przeprowadzania auditu, należy posługiwać się w jak najszerszym zakresie danymi pochodzącymi ze źródeł niezależnych (Instytut Badawczy Leśnictwa, Inspekcja Ochrony Środowiska, konserwatorzy przyrody itp.).

6.2 Etapy auditu

Audit certyfikujący składa się z dwóch etapów.

I etap auditu ma na celu ogólną ocenę stopnia wdrożenia systemu zarządzania zgodnego z wymaganiami Rady PEFC Polska i zawsze odbywa się w siedzibie wnioskodawcy.

II etap auditu certyfikującego odbywa się w siedzibie wnioskodawcy i w miejscach prowadzenia gospodarki leśnej lub produkcji.

II etap auditu certyfikującego składa się z następujących faz:

- a) spotkanie otwierające;
- b) zbieranie informacji i dowodów;
- c) ocena informacji i dowodów;
- d) spotkanie zamykające.

Podczas spotkania zamykającego, powinny być przedstawione wnioskodawcy wyniki auditu w taki sposób, aby był on w stanie zadać pytania dotyczące ewentualnych braków i niezgodności oraz potwierdzających je dowodów. Wynik auditu zawierający wszystkie niezgodności i spostrzeżenia jest częścią raportu z auditu.

6.3. Przegląd dokumentacji (Raport o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej)

Ocena zgodności systemu gospodarki leśnej z zasadami trwałej i zrównoważonej gospodarki leśnej przeprowadzana jest na podstawie informacji i dowodów zawartych w Raporcie o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej.

Jednostka certyfikująca ocenia:

- a) czy istniejąca struktura organizacyjna gwarantuje wypełnianie kryteriów trwałego i zrównoważonego rozwoju leśnictwa i czy ma zdefiniowaną odpowiedzialność;
- b) czy wartości opisanych kryteriów i wskaźników są zgodne z wymaganiami trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów; czy wartości opisywanych kryteriów i wskaźników gwarantujących trwałą i zrównoważony rozwój leśnictwa są zgodne z kryteriami trwałego i zrównoważonego leśnictwa;
- c) czy cele poszczególnych kryteriów są jasno i prosto sformułowane i czy cele te zostały osiągnięte (tylko w przypadku auditów w nadzorze i dla ponownej certyfikacji).

6.4. Ocena na miejscu

Ocena na miejscu wykonywana jest w celu weryfikacji informacji i dowodów dostarczonych przez wnioskodawcę w Raporcie o warunkach prowadzenia gospodarki leśnej i powinna być przeprowadzona w sposób zapewniający wnioskodawcy wymagany poziom poufności, wiarygodność wyników oceny i wszystkich wniosków z auditu.

Podczas oceny na miejscu zespół auditorów ocenia:

- a) zastosowanie i funkcjonalność instrumentów gwarantujących trwałą i zrównoważoną gospodarkę leśną;
- b) wiarygodność, odpowiedniość źródeł danych oraz sposób ich opracowania;
- c) zastosowanie i funkcjonalność procedur gwarantujących udział indywidualnych właścicieli w systemie certyfikacji regionalnej;
- d) zastosowanie i odpowiedniość prowadzonych auditów wewnętrznych oraz związanych z nimi działań korygujących i zapobiegawczych.

Auditowi poddawana jest gospodarka leśną na całym obszarze własności zgłoszonym do certyfikacji a powierzchnie próbne rozmieszczane są w sposób jak najlepiej charakteryzujący obszar i strukturę organizacyjną wnioskodawcy.

Przy wykonywaniu auditu możliwe jest zastosowanie próby statystycznej określonej wg zasad podanych poniżej.

Całkowita powierzchnia	Łączna powierzchnia próbna		Wielkość próby
ha	%	ha	ha
100	2,0		0,5
1 000	0,5	5,0	0,5

25 000	0,1	25,0	1
50 000	0,075	37,5	1
>100 000	0,05		2

7. RAPORT Z AUDITU

Zespół auditorów przedkłada jednostce certyfikującej raport z przeprowadzonego auditu, zawierający wszystkie ustalenia związane ze zgodnością systemu gospodarki leśnej z warunkami certyfikacji.

Jednostka certyfikująca dostarcza raport z wynikami auditu wnioskującemu o certyfikację. Raport opisuje wszystkie niezgodności, które powinny być usunięte w celu spełnienia wymagań certyfikacji.

Jednostka certyfikująca powinna zwrócić się do wnioskodawcy z prośbą o wyrażenie opinii na temat raportu z auditu. W przypadku niezgodności z warunkami certyfikacji, wnioskodawca musi opisać działania, które zamierza podjąć w celu ich usunięcia oraz określić czas realizacji tych działań. Jednostka certyfikująca informuje wnioskodawcę o sposobie sprawdzenia wykonania tych działań (ocena dokumentów albo audit sprawdzający).

8. DECYZJA O CERTYFIKACJI

Decyzja o tym, że system gospodarki leśnej danego wnioskodawcy spełnia wymagania certyfikacyjne jest podejmowana przez jednostkę certyfikującą na podstawie uzyskanych w trakcie oceny informacji. Osoby przeprowadzające audit nie mogą decydować o przyznaniu certyfikatu.

Niezgodności z wymaganiami certyfikacyjnymi (kryteriami i wskaźnikami) są klasyfikowane jako wykluczające i drugorzędne. Drugorzędne niezgodności nie są przeszkodą w uzyskaniu certyfikatu. Wszystkie niezgodności powinny skutkować działaniami naprawczymi zgodnymi z wymaganiami certyfikacji.

Na podstawie pozytywnej decyzji o certyfikacji wnioskodawca o certyfikację otrzymuje certyfikat zgodności gospodarki leśnej z wymaganiami certyfikacji.

9. DZIAŁANIA W NADZORZE I PONOWNA CERTYFIKACJA

Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do przeprowadzania działań w nadzorze w celu weryfikacji czy system gospodarki leśnej/łańcucha dostaw danego wnioskodawcy jest ciągle zgodny z wymaganiami certyfikacji.

Okres pomiędzy kolejnymi auditami dla ponownej certyfikacji nie może przekraczać 3 lat.

Jednostka certyfikująca przeprowadzi nadzwyczajny audit, jeśli powierzchnia lasów właścicieli uczestniczących w certyfikacji powiększy się o 10%.

Zakres auditu nadzwyczajnego jest mniejszy w porównaniu z auditem certyfikującym i nakierowany na niezgodności wskazane w audicie certyfikującym oraz na działania podjęte w celu ich usunięcia.

Zakres auditu dla ponownej certyfikacji jest równoważny audytowi certyfikującemu z uwzględnieniem wyników ocen w nadzorze.

10. WYMAGANIA KWALIFIKACYJNE DLA AUDITORÓW

10.1 Certyfikacja gospodarki leśnej

10.1.1. Auditorzy

Kryteria kwalifikacyjne auditorów gospodarki leśnej zgodne z Polskim Systemem Certyfikacji Lasów PEFC opierają się na wymaganiach dla auditorów systemów jakości, ich wiedzy oraz doświadczeniu praktycznemu w zakresie leśnictwa.

Auditorzy powinni:

- a) spełniać kryteria ogólne dla auditorów systemów jakości określonych w PN-EN ISO 19011;
- b) posiadać udokumentowane, odpowiednie wykształcenie i doświadczenie zawodowe w zakresie leśnictwa;
- c) posiadać odpowiednią wiedzę o Polskim Systemie Certyfikacji Leśnictwa PEFC.

Odpowiednie wykształcenie i praktyka zgodnie z punktem b) oznacza ukończone studia wyższe z zakresu leśnictwa lub innych nauk przyrodniczych oraz 5 letnią praktykę.

Odpowiednie wykształcenie i praktyka zgodnie z punktem b) może być zapewniona przez eksperta technicznego zaproszonego do zespołu auditorów, który spełnia określone kryteria.

Dowodem odpowiedniej wiedzy o Polskim Systemie Certyfikacji Leśnictwa PEFC opisanej w punkcie c) jest świadectwo ukończenia kursu / szkolenia na temat systemu PEFC. Kurs / szkolenie musi być uznane przez Radę PEFC Polska. Przed podjęciem obowiązków kwalifikowanego auditora kandydat powinien uczestniczyć w pełnej procedurze auditu.

Auditorzy gospodarki leśnej powinni być kompetentni w następującym zakresie:

- a) znajomości procedur, metod i technik auditu – ze zdolnością zastosowania ich w procesie auditu w celu zapewnienia mu konsekwencji i systematyczności;
- b) znajomości systemów zarządzania i dokumentowania – ze zdolnością do rozumienia zakresu auditu i stosowania odpowiednich kryteriów;

- c) prawodawstwa, uregulowań i innych odnośnych wymagań – pozwalających auditorowi na poruszanie się we właściwych i odpowiednich ramach prawnych w stosunku do auditowanej organizacji;
- d) zasad gospodarki leśnej związanych z technikami i technologiami prac leśnych, planowaniem, ochroną i zarządzaniem środowiskiem – dla zapewnienia auditorowi możliwości sprawdzania systemu gospodarki leśnej i oceny poprawności zastosowanych rozwiązań;
- e) nauk ochrony środowiska, technologii przyjaznych środowisku i podstaw ekonomicznych leśnictwa – w celu zapewnienia wiedzy o podstawowych relacjach pomiędzy aktywnością człowieka a trwałym i zrównoważonym zagospodarowaniem lasów;
- f) technicznych aspektów gospodarki leśnej, związanych z użytkowaniem, technologiami i korzyściami ich stosowania – powala to na zorientowanie się auditora w działaniach auditowanej organizacji.

10.1.2 Kierownik zespołu auditorów

Kierownikiem zespołu auditorów może być kwalifikowany auditor gospodarki leśnej, który przeprowadził minimum trzy pełne audyty w tym jeden z nich jako kierownik zespołu pod nadzorem auditora wiodącego.

Wszyscy auditorzy powinni okresowo, przynajmniej raz w okresie pełnego cyklu auditów (ok. 3 lat) wykazać się powiększeniem umiejętności zawodowych w formie aktualizacji swoich ogólnych i specjalistycznych obszarów kompetencji w związku ze zmianami natury auditu, norm i wymagań prawnych.

10.2 Weryfikacja łańcucha dostaw

Kryteria kwalifikacyjne auditorów oceniających system jakości w celu kontroli łańcucha dostaw opierają się na wymaganiach dla auditorów systemów jakości i wiedzy oraz doświadczeniu praktycznym w zakresie łańcucha dostaw.

Auditorzy powinni:

- a) spełniać kryteria ogólne dla auditorów systemów jakości określone w PN-EN ISO 19011;
- b) udowodnić posiadanie odpowiedniej wiedzy o Polskim Systemie Certyfikacji Lasów PEFC.

Dowodem odpowiedniej wiedzy o Polskim Systemie Certyfikacji Leśnictwa PEFC opisanej w punkcie b) jest świadectwo ukończenia kursu / szkolenia na temat systemu PEFC. Kurs / szkolenie musi być uznane przez Radę PEFC Polska. Przed podjęciem obowiązków kwalifikowanego auditora kandydat powinien uczestniczyć w pełnej procedurze auditu.

Dowodem odpowiednich kwalifikacji zespołu w zakresie łańcucha dostaw może być udział eksperta technicznego w zespole auditorów.

11. KRYTERIA KWALIFIKACYJNE JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH

Kryteria kwalifikacyjne jednostek certyfikujących oceniających gospodarkę leśną i weryfikację łańcucha dostaw zgodnie z Polskim Systemem Certyfikacji Leśnictwa PEFC określone są na podstawie normy PN-EN ISO/IEC 17021 lub innej wymienionej w punkcie 4 dokumentu nr 2 (*Rewizja i procedury certyfikacji i akredytacji*).

Polityka i procedury certyfikacyjne jednostki certyfikującej nie mogą w żadnym miejscu mieć charakteru dyskryminacyjnego, procedury nie mogą być używane w celu zniechęcenia bądź wykluczenia dowolnego podmiotu, z wyjątkiem przypadków opisanych w standardzie certyfikacji.

Procedury stosowane do oceny gospodarki leśnej i łańcucha dostaw powinny być zgodne z wymaganiami Polskiego Systemu Certyfikacji Lasów PEFC.

Jednostka certyfikująca musi ograniczyć wymagania, audyty i decyzje związane ze szczegółowymi aspektami trwałego i zrównoważonego zagospodarowania lasów do kryteriów i wskaźników ujętych w dokumencie nr 4 (Polskie Kryteria i Wskaźniki Trwałego i Zrównoważonego Zagospodarowanie Lasów dla Potrzeb Certyfikacji Lasów).

Jednostka certyfikująca musi dowieść:

- a) niezależności i obiektywności;
- b) statusu prawnego;
- c) prawa i ponoszenia odpowiedzialność za swoje działania certyfikacyjne;
- d) że każda decyzja certyfikacji jest podjęta przez osobę nie przeprowadzającą auditu;
- e) odpowiedzialności za decyzje o udzieleniu, utrzymaniu, rozszerzeniu, ograniczeniu i zawieszeniu certyfikatu;
- f) kompetencji technicznych w dziedzinie oceniania systemów jakości;
- g) kompetencji w dziedzinie prowadzenia oceny gospodarki leśnej oraz w stosowaniu udokumentowanych procedur oceny gospodarki leśnej zgodnych z Polskim Systemem Certyfikacji Leśnictwa PEFC (w przypadku oceny i certyfikacji gospodarki leśnej), posiadania dokumentacji certyfikacji zawierającej:
 - 1) procedurę oceny i certyfikacji systemu gospodarki leśnej;
 - 2) procedurę wydawania, nadzorowania, przedłużania i wycofywania certyfikatów;
 - 3) nadzór nad dokumentacją stosowaną w procesach certyfikacji.
- h) posiadania dostępnej dla wszystkich zainteresowanych dokumentacji procedur:
 - 1) przeprowadzania auditów certyfikacyjnych u wnioskodawców zgodnie z normą PN-EN ISO19011 i innymi wymaganymi dokumentami;
 - 2) przeprowadzania auditów w nadzorze i dla ponownej certyfikacji u wnioskodawców zgodnie z normą PN-EN ISO 19011 dla zapewnienia, że wymagania certyfikacji są nadal spełniane i potwierdzenia, że powzięte przez wnioskodawcę zalecenia i działania w celu usunięcia niezgodności z wymaganiami systemu certyfikacji są właściwe;
 - 3) identyfikacji i rejestracji niezgodności w celu ich poprawy przez wnioskodawcę.

- i) kompetencji w dziedzinie przemysłu drzewnego oraz stosowaniu udokumentowanych procedur oceny łańcucha dostaw zgodnych z Polskim Systemem Certyfikacji Leśnictwa PEFC (w przypadku oceny i certyfikacji łańcucha dostaw)

W skład najwyższego kierownictwa jednostki certyfikującej powinny wchodzić osoby odpowiedzialne za:

- a) zapewnienie, że zarówno ocena jak i certyfikacja są zgodne z wymaganiami Polskiego Systemu Certyfikacji Leśnictwa PEFC;
- b) formułowanie i nadzór nad prowadzeniem polityki związanej z działaniem jednostki certyfikującej;
- c) podejmowanie decyzji o certyfikacji.

⁽¹⁾ **PN-EN ISO/IEC 17021:2006** Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek prowadzących auditowanie i certyfikację systemów zarządzania

⁽²⁾ **ISO/IEC Guide 65:1996** (PN-EN 45011:1998) Wymagania ogólne dotyczące jednostek prowadzących systemy certyfikacji wyrobów

⁽³⁾ **PN-EN ISO 19011:2003** Wytyczne dotyczące auditowania systemów zarządzania jakością i/lub zarządzania środowiskowego